

dadelijk dat die soort niet zoo vroeg in het jaar voorkomt, maar alleen in Juni en Juli.

Brepkos parthenius is tot dusverre in Nederland alleen in Friesland en Gelderland waargenomen. De vliegtijd is Februari en Maart. Als voedsel der rups worden berken, eiken en beuken opgegeven.

Idem.

Over het kweeken uit het ei van *Dendrolimus* (*Bombyx*) *pini* L.

Van dezen in ons land steeds zeldzamen vlinder, kweek ik thans voor de tweede maal een broedsel uit het ei op. De opgedane ondervindingen zijn allicht de moeite van het mededeelen waard, vooral omdat deze soort als rups overwintert en het bekend genoeg is, dat de soorten, die dat doen, niet tot de gemakkelijkste in de cultuur behooren.

In Augustus van het jaar 1902, vond ik op Schovenhorst, gemeente Putten op de Veluwe, een paartje van onzen «Dennenspinner». Het wijfje legde in de daarop volgende 14 dagen een niet zeer groot aantal eieren, dat ik op een 80 begroot, doch niet geteld heb. De eieren werden verspreid gelegd. De rupsen kwamen in September uit en werden door mij in de bekende lampeglazen gekweekt, later op een in eene serre geplaatst dennetje in kuip; dit, om beter het oogenblik te kunnen vaststellen, waarop de dieren zich naar beneden zouden begeven, om eene plaats ter overwintering op te zoeken. In de vrije natuur overwinteren zij namelijk onder het mos, dat gewoonlijk in oudere dennenbosschen den bodem bedekt. In October begonnen sommige rupsen onrustig te worden en vond ik er telkens op den grond kruipen, waaruit ik besloot, dat thans het oogenblik gekomen was, waarop zij zich ter overwintering gereed maakten. De wijze te beschrijven, waarop ik haar daartoe in staat stelde en die met succes bekroond werd, is het doel dezer mededeeling.

Eenige jaren geleden, toen ik ook een dergelijk broedsel bezat,

had ik in mijn tuin eene groote kist in den bodem ingegraven; de bodem van die kist was van ijzergaas, om eventueel overtollig vocht door te laten, doch voor roofkevers en dergelijken den toegang te versperren. Die kist werd voor drie vierden met zand gevuld en daarop eene laag mos uit dennenbosschen gelegd. Op dat mos werden toen de rupsen geplaatst en de kist met een deksel van ijzergaas gesloten. De overwintering werd voorspoedig doorgemaakt en in Maart en April kwamen de rupsen weder uit hare schuilhoeken te voorschijn en werden toen zonder stoornis verder gekweekt.

Ditmaal meende ik de zaak wel wat eenvoudiger te kunnen behandelen. Ik gebruikte daarom niets anders dan eene kist, die niet werd ingegraven, doch eenvoudig in de open lucht onder een afdak geplaatst. In die kist werden twee lagen turven aaneensluitend gestapeld en daarop wat mos. De dennentakken met de rupsen werden daarop gelegd en de kist met een deksel van ijzergaas gesloten. De overwintering geschiedde uitstekend en reeds half Februari ontdekte ik, dat enkele rupsen hare schuilhoeken verlaten hadden en tegen het deksel van de kist gekropen waren. Einde Februari waren de laatsten te voorschijn gekomen en had ik er een veertig bij elkander. Zij aten dadelijk van het voorgezette voedsel en vervelden van begin Maart af. Thans, einde Maart, zijn zij reeds 3 cM. lang, dadelijk na de overwintering 1 à 1.5 cM. Had Februari niet reeds warme dagen gebracht, dan waren de rupsen stellig veel later verschenen.

Ook bij andere soorten, welke als rups overwinteren, deed ik de ondervinding op, dat de beste uitkomst verkregen wordt, indien men de dieren in de open lucht plaatst, zoo, dat de lucht gemakkelijk kan toetreden, doch dat zij beschermd zijn tegen neerslag (regen, sneeuw, enz.), tegen scherpen wind en tegen de zonnestralen, m. a. w. zoo, dat de temperatuur en de graad van vochtigheid zoo min mogelijk aan groote schommelingen onderhevig zijn.

J. TH. OUDEMANS.
